



Amt für Volksschule und Sport

Uffizi per la scola populara ed il sport

Ufficio per la scuola popolare e lo sport

# **INTRODUCZIUN PER DIRECZIUNS DA SCOLA**

**Concept per il program da sustegn**

## Survista

L'Uffizi per la scola populara ed il sport vul rinforzar la funcziun impurtanta da las direcziuns da scola. Novas direcziuns da scola en il chantun vegnan sustegnidas cun in program ch'è concepì aposta per quest intent. Plinavant obtegnan ellas infurmaziuns davart las pli impurtantas cundiziuns chantunalas. La purschida è gratuita per las participantas ed ils participants. Ella cumpiglia tant structures da barat chantunalas sco er regionalas.

### **Basa legala**

Art. 16 al. 1 da l'Ordinaziun tar la Lescha da scola (Ordinaziun da scola); DG 421.010: L'uffizi po declerar occurrenzas e curs da furmaziun supplementara sco obligatorics per las direcziuns da scola.

### **Per tgi?**

Las purschidas sa drizzan a persunas ch'entran en la professiun ed a direcziuns da scola extrachantunalas che absolvan lur l'emprim onn da lavur tar in purtader da scola en il chantun Grischun sco er a persunas che returnan en la professiun suenter in'absenza d'almain 5 onns.

### **Pertge?**

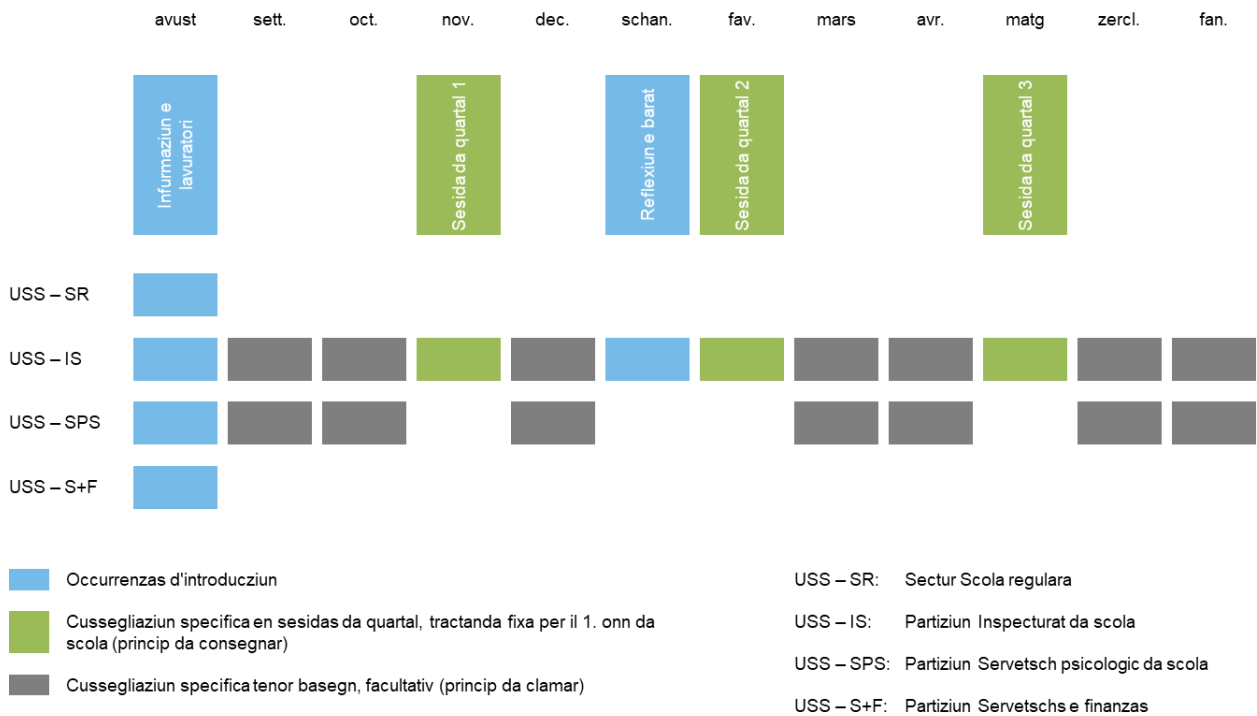
Las novas direcziuns da scola survegnan il dretg mument cussegliaziun e sustegn, senza ch'ellas ston impunder bler temp. Tranter auter obtegnan ellas infurmaziuns davart las pli impurtantas cundiziuns chantunalas sco er respostas a lur dumondas specificas. Plinavant emprendan ellas d'enconuscher persunalmain lur persunas da contact tar l'Uffizi per la scola populara ed il sport e vegnan intimadas da sa colliar sin plaun regional. Tut quai è in agid, per ch'ellas possian manar da bel principi pedagogicain, persunalmain, administrativain e finanzialmain cun success lur scola senza periclar l'atgna sanadad.

### **Co?**

Las novas direcziuns da scola fan diever da las purschidas ch'èn concepidas tenor il princip da consegnar e da clamar. La partiziun Inspecturat da scola coordinescha las purschidas.

D'ina vart èn quai inscunters chantunals obligatorics per barattar experientschas entaifer la gruppa en mira. Da l'autra vart sustegnan e cusseglian las persunas cumpetentas da las partiziuns Inspecturat da scola e Servetsch psicologic da scola las novas direcziuns da scola en las regions.

## Purschidas en il decurs da l'onn da scola



Qua sutvart vegnan descrittas las singulas purschidas. Sisum la pagina a dretga èn ellas mintgamai marcadadas cun la medema color sco en la grafica qua survart.

# Infurmaziun e lavuratori



## Descripziun

Durant la segunda emna da scola suenter las vacanzas da stad s'inscuntran tut las novas direcziuns da scola a Cuira. Questa occurrenza d'introducziun «Infurmaziun e lavuratori» d'in di è obligatoria.

Las manadras ed ils manaders da las partiziuns Inspecturat da scola, Servetsch psicologic da scola e Servetschs e finanzas sco er la direcziun dal sector Scola regulara intermediateschan a las participantas ed als participants ina survista dal sistem da furmaziun, las prescripziuns legalas chantunalas sco er ils posts da consultaziun ed ils process impurtants per las direcziuns da scola. Ultra da quai vegnan las participantas ed ils participants a sa barattar davart las incumbensas centralas ch'ellas han durant in onn da scola, e quai resguardond lur carnet d'obligaziuns.

Las novas direcziuns da scola duain survegnir il sustegn ch'ellas dovran il mument actual. Perquai han ellas la pussaivladad d'inoltrar – gia avant questa occurrenza – dumondas che duain vegnir tematisadas quel di. Durant la pausa da mezdi survegnan las participantas ed ils participants l'ocasiun d'emprender d'enconuscher meglier las persunas responsablas dal USS sco er in l'auter, da sa colliar e da barattar experientschas.

## Program

- Input: Survista dal sistem da furmaziun en il Grischun
- Lavuratori: Partiziun Inspecturat da scola
- Lavuratori: Servetsch psicologic da scola  
*gentar communabel*
- Lavuratori: Partiziun Servetschs e finanzas
- Lavuratori: Incumbensas durant l'onn da scola
- Lavuratori: Dumondas giuridicas
- Input: Perspectiva e reflexiun

## Cura

Mesemna da la segunda emna da scola,  
08.30 fin 16.30 (obligatoric)

## Lieu

Cuira (vegn annunzià a las participantas ed als participants cun l'invitaziun)

# Reflexiun e barat



## Descripziun

L'emprima mesadad dal schaner s'inscuntran las novas direcziuns da scola en in lieu central per in mez di obligatoric. Il tema central da quest inscunter è «Reflexiun e barat» en il senn d'ina analisa da la situaziun.

Las direcziuns da scola reflecteschan las experientschas ch'ellas han fatg en il decurs da l'emprim semester. En il barat vicendaivel e tenor il princip da l'emprender in da l'auter ed in cun l'auter pon las direcziuns da scola integrar exempels da la pratica cumprovada e tips da lur collegas en lur mintgadi professiunal.

Perquai che quest inscunter ha lieu curt suenter l'occorrenza d'introducziun «Infurmaziun e lavuratori» èsi pussaivel da far eventualas adattaziuns en vista al segund semester.

In'occorrenza da reflexiun e da barat curt avant la fin da l'emprim semester da scola ha in effect duraivel, perquai che las duas proximas sesidas da quartal il favrer ed il matg/zercladur permettàn da far ulteriuras approfondaziuns (cf. «Cussegliaziun e sustegn»).

## Program

- Lavuratori: Accents tematics, preschentaziun e discussiun en il plenum
- Lavuratori: «Chapientscha da la rolla da la direcziun da scola»  
Opziun: Input dal USS (u da persunas externas)
- Cussegliaziun collegiala (intervisiun)  
*gentar communabel (facultativ)*

## Cura

emprima mesemna avantmezdi suenter las vacanzas da Nadal, 08.30 fin 12.00 (obligatoric)

## Lieu

central, tut tenor la derivanza da las direcziuns da scola (vegn annunzià a las participantas ed als participants cun l'invitaziun)

## Cussegliaziun e sustegn (princip da consegnar)



|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Descripziun</b> | <p>La partiziun Inspecturat da scola fa cun mintga direcziun da scola trais sesidas da quartal per onn da scola, quai tenor ina glista da tractandas fixa (november, favrer, matg/zercladur).</p> <p>Supplementarmain vegn la nova direcziun da scola cussegliada davart temas opziunals ch'ella preannunzia mintgamai a l'inspectura u a l'inspectur da scola cumpetent avant mintga sesida da quartal. Per quest intent stat a disposiziun ina glista cun propostas.</p> <p>A chaschun da la sesida da quartal 3 il matg/zercladur reflectescha la direcziun da scola, co ch'ella ha tratg a niz persunalmain il program da sustegn «Introducziun per direcziuns da scola».</p> <p>Temas opziunals pon esser p.ex.: management da conflicts, planisaziun da persunal e da pensums, lavur da publicitad, procedura d'admissiun, promover e giuditgar en moda cumplessiva.</p> |
| <b>Cura</b>        | tenor cunvegna; mintgamai in termin il november, il favrer ed il matg/zercladur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Lieu</b>        | biro da la direcziun da scola                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

## Cussegliaziun e sustegn (princip da clamar)



|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Descripziun</b> | <p>En cas da basegn po la nova direcziun da scola sa drizzar tenor il princip da clamar a sias personas da contact cumpetentas da las partiziuns Inspecturat da scola e Servetsch psicologic da scola. Er la partiziun Servetschs e finanzas stat a disposiziun per scleriments.</p> <p>L'emprim pass per entrar en contact sto la direcziun da scola far sezza. Tut tenor il tema po ella contactar la persuna cumpetenta per e-mail u telefon, vul dir independentamain dal lieu. Sch'ella giavischa ina cussegliaziun ed in sustegn pli vast, èsi pli raschunaivel da realisar quai en il biro da la direcziun da scola u dal post regional da la partiziun respectiva dal USS.</p> |
| <b>Cura</b>        | tenor basegn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Lieu</b>        | differentes lieus, tut tenor il tema ed il gener da la communicaziun (telefon, e-mail, discurs)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## Communicaziun

Las novas direcziuns da scola survegnan mez zercladur in e-mail cun l'invitaziun al program da sustegn «Introducziun per direcziuns da scola».

Ultra da quai vegnan tut ils purtaders da scola e las instituziuns da la scola speziala, la Federaziun da mainascolas dal Grischun (FMSG), l'Associaziun dals cussegls da scola dal Grischun (ACSG), la Magistraglia Grischun (LEGR) sco er las direcziuns da las partiziuns Servetsch psicologic da scola ed Inspecturat da scola sco er dal sector Scola regulara infurmads per e-mail tras il sector Servetschs dal USS davart la «Introducziun per direcziuns da scola». A chaschun da las occurrenz regionalas per las autoritads da scola il zercladur survegnan ils cussegls da scola infurmaziuns en chaussa.

Las novas direcziuns da scola vegnan infurmadas davart il program da sustegn sco suonda:

**Mez zercladur** La manadra da l'uffizi trametta mez zercladur ina brev d'invit «Introducziun per direcziuns da scola» per e-mail a las novas direcziuns da scola (la partiziun Inspecturat da scola prepara las datas da contact da las novas direcziuns da scola).

**Mez december** Il manader da l'Inspecturat da scola trametta – en enclegientscha cun il Servetsch psicologic da scola – la brev d'invit per l'occurrenza «Reflexiun e barat» (indicaziuns davart il lieu ed il temp da l'occurrenza, pussaivladad d'inoltrar dumondas / temas).

## Planisaziun dal program da sustegn

|                                |                                                                                                                                                                                          | DU<br>SR | DS-<br>SR | DU-<br>IS | IS-<br>d | DP-<br>SPS | SPS | DS | S+F |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|-----------|-----------|----------|------------|-----|----|-----|
| Cumenzament da zercladur       | Las direcziuns districtualas IS annunzian novas DS a la direcziun da la partiziun IS                                                                                                     |          |           |           | ○        |            |     |    |     |
| Mez zercladur                  | La direcziun da la partiziun IS rimna novas DS                                                                                                                                           |          |           | ○         |          |            |     |    |     |
| Mez zercladur                  | La direcziun da l'uffizi trametta brev d'invit per «Introducziun per direcziuns da scola» per e-mail a tut las novas DS                                                                  | ○        |           |           |          |            |     |    |     |
| Zercladur/fanadur              | Las novas DS annunzian dumondas e giavischs a la persuna cumpetenta IS                                                                                                                   |          |           |           |          |            |     | ○  |     |
| Cumenzament d'avust            | Il stab trametta la newsletter FOCUS cun l'avis al program da sustegn                                                                                                                    |          | ○         |           |          |            |     |    |     |
| Cumenzament d'avust            | Las direcziuns districtualas IS annunzian dumondas e giavischs da las novas DS a la direcziun da la partiziun IS ed a la direcziun dal sector Scola regulara                             |          |           |           | ○        |            |     |    |     |
| Cumenzament d'avust            | Planisaziun «Infurmaziun e lavuratori» (proceder, material, reservar gentar e.u.v.)                                                                                                      |          | ○         | ⊙         |          | ○          |     |    |     |
| Mesemna da la 2. emna da scola | Realisaziun «Infurmaziun e lavuratori»                                                                                                                                                   |          | ○         | ○         |          | ○          |     | ○  | ○   |
| Mez october                    | Las novas DS annunzian a la persuna cumpetenta IS dus temas opziunals per la sesida da quartal 1                                                                                         |          |           |           |          |            |     | ○  |     |
| October/<br>november           | Realisaziun sesida da quartal 1 (ev. rimnar temas per «Reflexiun e barat»)                                                                                                               |          |           |           | ⊙        |            |     | ○  |     |
| Mez december                   | La direcziun da la partiziun IS contactescha las direcziuns districtualas da las novas DS, per fixar il lieu e las persunas dal IS che participeschan a l'occurrenza «Reflexiun e barat» |          |           | ○         |          |            |     |    |     |

|                                            |                                                                                                                                                                    |   |   |   |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|
| Mez december                               | Las direcziuns da las partiziuns IS ed SPS tramettan brev d'invit per «Reflexiun e barat» a tut las novas DS                                                       | ○ |   |   |
| Mez december                               | Las personas cumpetentas IS rimnan dumondas e giavischs da las novas DS                                                                                            |   | ○ |   |
| Avant las vacanzas da Nadal                | Planisaziun da «Reflexiun e barat» tras la persuna dal IS che participescha (proceder, dumondas entradas, material, sclerir input dal USS, reservar gentar e.u.v.) |   | ○ |   |
| Mesemna da la 1. emna da scola dal schaner | Realisaziun «Reflexiun e barat»                                                                                                                                    | ○ |   | ○ |
| Mez schaner                                | Las novas DS annunzian a la persuna cumpetenta IS dus temas opziunals per la sesida da quartal 2                                                                   |   |   | ○ |
| Schaner/favrer                             | Realisaziun da la sesida da quartal 2                                                                                                                              | ⊙ |   | ○ |
| Fin d'avrigl                               | Las novas DS annunzian a la persuna cumpetenta IS dus temas opziunals per la sesida da quartal 3                                                                   |   |   | ○ |
| Matg/zercladur                             | Realisaziun da la sesida da quartal 3 (reflexiun dal niz persunal dad «Introducziun per direcziuns da scola»)                                                      | ⊙ |   | ○ |
| Zercladur                                  | Infurmaziun davart «Introducziun per direcziuns da scola» a chaschun da l'occorrenza per las autoritads da scola                                                   | ○ |   |   |
| Da tut temp                                | Cussegliaziun specifica tenor il princip da clamar                                                                                                                 | ○ | ○ | ⊙ |

## Legenda

|       |                                                         |
|-------|---------------------------------------------------------|
| DU    | Direcziun da l'Uffizi per la scola populara ed il sport |
| DS-SR | Direcziun dal sector Scola regulara                     |
| DP-IS | Direcziun da la partiziun Inspecturat da scola          |
| IS-d  | Inspecturat districtual                                 |

|        |                                                         |
|--------|---------------------------------------------------------|
| DP-SPS | Direcziun da la partiziun Servetsch psicologic da scola |
| SPS    | Servetsch psicologic da scola (posts regiunals)         |
| S+F    | Partiziun Servetschs e finanzas                         |
| DS     | Novas direcziuns da scola                               |
| IS     | Inspecturat da scola                                    |
| ⊙      | Post responsabel                                        |
| ○      | Posts participads                                       |